

HE 15/2017, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavaan lakiin ehdotettavat muutokset

Sosiaali- ja terveysministeriö on aiemmissa HE 15/2017:ää koskevissa vastineissaan esittänyt eräitä muutoksia ehdotukseen laiksi sosiaali- ja terveyden järjestämisestä. HE 16/2018 mukaisen valinnanvapauslaista johtuen ja kuulemisten yhteydessä on tullut esiin eräitä uusia muutosehdotuksia sote-järjestämislakiin. Näiden ja muiden tehtyjen selvitysten perusteella sosiaali- ja terveysministeriö esittää alla todettuja muutoksia sote-järjestämislakiin.

Järjestöjen asema hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä

Kuten varsinaisessa vastinetekstissä esitetään, lain 8 §:n 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi alla olevan mukaisesti säännös järjestöyhteistyöstä sekä maakuntien velvollisuudesta osaltaan tukea järjestöjen toimintaa.

8 §

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen maakunnassa

- - - - -

Maakunnan on toimittava yhteistyössä alueen kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. *Lisäksi maakunnan on tehtävä yhteistyötä muiden maakunnassa toimivien julkisten toimijoiden sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Maakunnan on myös osaltaan tuettava sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.*

Palvelujen tuottaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö on jo aiemmin esittänyt, että 22 §:n 1 momentissa olevaa säännöstä tulisi tämentää siten, että sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta vastaava maakunnan liikelaitos voisi hankkia täydentäviä voi hankkia maakunnan muilta liikelaitoksilta.

Valinnanvapauslain 16 §:n perusteella maakunnalla voi olla suoran valinnan palvelujen tuottamiseksi yksi tai useampia liikelaitoksia. Tämän vuoksi sote-järjestämislain 22 §:ää pitäisi vielä täydentää, jotta se ei olisi ristiriidassa valinnanvapauslain kanssa. Muutos tulisi tehdä alla olevan mukaisesti:

22 §

Maakunnan oma ja muu palvelutuotanto

Maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Maakunnan omasta palvelujen tuottamisesta vastaa maakuntalain 52 §:ssä tarkoitettu maakunnan liikelaitos. ~~Kaikki maakunnan omat sosiaali- ja terveyspalvelut on annettava yhden liikelaitoksen tuotettaviksi.~~ *Vastuu maakunnan omien sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta on annettava yhdelle liikelaitokselle. Se voi hankkia maakunnan muilta liikelaitoksilta omaa toimintaa täydentäviä palveluja. Lisäksi maakunnalla voi olla yksi tai useampi liikelaitos asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa annetun lain (/) tarkoittamia suoran valinnan palveluja varten.*

- - - - -

Palveluntuottajan velvoitteet

Valinnanvapauslaissa olevaa säännöstä asiakassuunnitelmasta ehdotetaan muutettavaksi siten, että se ei olisi oikeudellisesti sitova. Tämä tulisi ottaa huomioon myös sote-järjestämislain 23 §:ssä. Asia on todettu vastineen asiakassuunnitelmaa käsittelevässä osassa.

23 §

Palvelun tuottajan velvollisuudet

Palvelun tuottajan on tämän lain mukaisessa toiminnassaan:

- - - - -

3) ~~otettava huomioon asiakassuunnitelma asiakkaan palveluja toteutettaessa toteutettava asiakkaan palvelut asiakassuunnitelman mukaisesti;~~

- - - - -

Maakuntien sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus

Lain 29 § koskee maakuntien sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausta. Säännöksen perusteella sosiaali- ja terveysministeriö käy erikseen kunkin maakunnan kanssa vuosittain neuvottelut siitä miten sosiaali- ja terveydenhuolto toteutuu maakunnassa ja mitkä ovat kehittämistarpeet. Valinnanvapausjärjestelmän takia pykälään olisi perusteltua lisätä säännös, jonka mukaan neuvotteluissa tarkasteltaisiin myös palvelujen kehittämistarpeita sekä maakunnan omassa ja valinnanvapauslain mukaisessa palvelutuotannossa.

29 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus

- - - - -

Neuvotteluissa käsitellään maakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon keskeisiä tavoitteita, palvelutuotannon työnjakoa ja yhteistoimintaa muiden maakuntien kanssa sekä omavalvonnan toteutumista. Neuvotteluissa arvioidaan lisäksi yhteistyösopimuksen ja valtakunnallisten tavoitteiden toteutumista, maakunnan palvelujen kehitystä ja alueellisia kehittämistarpeita *maakunnan omassa ja valinnanvapauslain mukaisessa palvelutuotannossa*, toimintaympäristön ja palvelujen tarpeen muutoksia sekä lakisääteisten tehtävien rahoitustarvetta, kehittämistä ja tuottavuuden lisäämistä. Lisäksi neuvotteluissa arvioidaan maakunnassa toteutettavia kustannusten hallinnan kannalta välttämättömiä toimenpiteitä ja mahdollisia muita toimenpiteitä. Neuvotteluissa voidaan käsitellä myös muita sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen liittyviä asioita.

- - - - -